

Szent Mihály Hírlevél

A Lenti Római Katolikus Plébánia hírei – 9. évfolyam, 2. szám, 2022. április 17.
Húsvét

Szeretett Testvéreim!

A szeretet a legnagyobb erő. Ez a szeretet gyógyított meg és szabadított ki a halál torkából. A szakemberek szerint nem egy, hanem két lábbal voltam a másvilágon.

Ezúton is köszönetet mondok mindnyájatoknak, akik oly sok szeretetet sugároztatok felém, és imádkoztatok a gyógyulásomért. Amikor bevittek a kórházba, azonnal a Szent Főangyalokat hívtam segítségül. Szent Mihályt, az angyali seregek vezérét, Szent Gábort, az Örömhírhözót és Szent Rafaelt, a Gyógyító Főangyalt. Elvégeztem a szentgyónásomat, felvettem a betegek kenetét, és kórházi kezelésem hatvannyolc napján táplálkoztam az Élő Kenyérrel, Jézussal, aki maga az Orvos és maga az Orvosság. Az Eucharisztia-ból és szeretetből mondott imáitokból kaptam erőt, hogy lélegzetvételtől lélegzetvételre küzdjek, és fájdalmaimat imádsággá tudjam alakítani.

Az isteni szeretet alakított pappá 31 évvel ezelőtt, és hozott el most hozzátok, kedves Lentiben élő hívek, Dr. Székely János Püspök Úr döntése által.

3 évig voltam Körmenden káplán, 3 évig prefektus a szombathelyi püspöki kollégiumban. 25 évvel ezelőtt kerültem Rédcésre és a hetési falvakba, 2000-től pedig Reszneknek és a hozzátartozó falvaknak is a plébánosa lettem.

Nagyon megszerettem a plébániámhoz tartozó híveket.

Ide, Lentibe is szeretettel és örömmel jövök hozzátok. Elhunyt és ma is élő plébánoselődeim segítségére is számítok.

Nem a saját erőmben bízom, hanem a Szent Család: Jézus, Égi Édesanyánk, Szent József és a Szent Főangyalok segítségével bízva kezdem meg lenti plébánosi szolgálatomat.

Lendvai Zoltán János plébános

Elkészítettünk Bence Atyától

Meglepődve érte egyházközségünket a hír, hogy március 31-én Bence Atya elmegy Lentiből, és Szombathelyen, a Szentkirály városrész Szent István templomában folytatja szolgálatát. Kedves papunktól március 27-én, vasárnap a 8.30-as misén köszöntünk el. 2018 óta volt templomunk plébánosa. Szombathelyről került hozzánk, ahol 2014-től több beosztásban dolgozott: a Jézus Szíve Plébánián és a Szent István király Plébánián mint káplán, aztán püspöki szertartó, majd püspöki titkár, közben kollégiumi lelkész is volt. Sokféle teendője mellett tudományos fokozatot szerzett (kánonjogi szaklicenciátus), így az egyházmegyében szentszéki kötelekvédői feladatot is ellátott.

A lenti hívek nevében **Kancsal Péter**, a plébánia képviselő testületének tagja köszönt el tőle, melynek szövegét az alábbiakban adjuk közre:

Főtisztelendő Plébános Úr, Kedves Hívek!

Nekem jutott az a megtiszteltetés, hogy szeretett plébánosunktól elköszönjek a hívek, az egyházközség és jómagam nevében. Attól a lelkipásztortól, aki oly sokat tett az egyházközségért.

Mielőtt papírra vettem gondolataimat, órákig gondolkodtam, mit kell, mit lehet ilyenkor mondani. Mit lehet mondani elköszönéskor, búcsúzáskor egy lelkipásztornak. Segítségeddel, tapasztalatoddal pályázatot nyertünk a plébániaépület felújítására.

Szimpátiáddal, lelkiismeretes munkád által sok adományból szépítetted a templomot, és a Te érdemed, hogy elkezdődik a máhomfai templom rekonstrukciója, amiből ki tudja mi lesz, csak bízhatunk abban, hogy erőfeszítésed nem vész kárba! Bocsánatot kérek, ha nem sorolok fel

Bence atya a Kolping Család miséjén

mindent, de nem lenne könnyű, hisz oly sokat tettél! Hálával tartozunk az itt eltöltött időért, munkáért! Nem tudom, mikor láttam ennyi embert elérzékenyülni, megkönnyezni egy távozó plébánost, aki nem elhagyja nyáját, csak püspök előtt tett esküjéhez hűen oda megy, ahol szükség van rá!

Nem szabad most senkire hárítanunk, rányomnunk elkeseredésünket, bánatunkat, esetleges haragunkat! Egyszerűen el kell fogadni azt a helyzetet, ami előttünk áll.

Elköszöntünk Bence Atyától

El kell fogadnunk, hogy a mindenki által szeretett, tisztelt és nagyra becsült Bence Atyát elhelyezték, és bízni kell abban, hogy lesz még hívő közösségünknek pásztor! Öröm volt szentmisére járni, és hallgatni tartalmas, lélekemelő prédikációidat. A vírussal terhelt elmúlt időszakban is hirdetted az evangéliumot, miséz-tél, még ha kevesen is voltunk.

Bence atya az ambónál

Mindenki számára megtiszteltetés volt szolgálatot teljesíteni, segíteni bármiben, amire megkértél bennünket. Azt mondják: ha valakit szeretsz, tisztelsz és megbecsülsz, annak nem tudod megköszönni, mert a földön még olyan nem termett, amivel meg lehetne hálálni a szeretetet. Mindig szeretettel, tisztelettel és hálával gondolunk Rád! Imáinkban kérni fogjuk a jó Istent, hogy segítse utadat, papi hivatásodat, bárhova is visz Isten útja, hogy sokáig lehess olyan jó pásztora nagyon sok embernek, mint amilyen nekünk voltál!

Emlékszem első találkozásunkra! Ajtót nyitottál a költözés nyomait viselő plébánián. Köszöntöttelek, és Te, szimpatikus Bence Atya-stílusban annyit mondtál: Gyere beljebb, Te vagy a kávézós Peti, ugye? Én nem kávézok, de lesz kávé, ígérem, bármikor jössz is! Egy felejthetetlen kedves mondat volt!

Elsőáldozás Lentiben 2019

Ezt a kedvességet, szeretetet kapta minden ember, legyen az gyerek, fiatal vagy öreg, akár misére járó, akár csak az, akivel egyszer találkozta. Ha bármikor erre jársz, szeretettel várunk! Soha ne feledd, hogy a Laposa pincészet országosan elismert borából milyen jó forralt bort lehet csinálni Lentiben!

Bízva abban, hogy még sokat találkozunk, akár Szombathelyen vagy Lentiben, elköszönök Tőled jómagam és a lenti hívek nevében. Fogadd szeretettel útravaló ajándékunkat, melyet az egyházközösség hívei adtak, s nekem jutott a megtiszteltetés, hogy átadjam!

Isten kísérje utadat!

Folytatva a Hírlevél múlt számában elkezdett sorozatot, most a pravoszláv hagyomány egy másik szeletét – mely nem csupán az ukrán ortodox egyház sajátja, ám mégis fontos eleme – mutatjuk be. Az ikonokról, az ikonfestészetéről hoztunk egy összefoglalót.

A keleti rítusú egyházak templomaiban mindig is különös érdeklődéssel figyeltem a festményeket. Emlékszem, hogy gyermekkoromban egy görögországi nyaralás alkalmával a Meteorákhoz is ellátogattunk a szüleimmal, s a számomra idegennek tűnő festmények, bár akkor talán még kicsit félelmetesnek, ám mégis nagyon misztikusnak hatottak. Aztán később, már felnőttként, egy katolikus közösségben eltöltött idő alatt, közelebb kerültem az ikonokhoz, mert a különböző események, programok alkalmával többször szolgáltak ezek a képek díszletül. (Akkor még azt gondoltam, hogy ezek a képek valóban csak ezt a funkciót töltik be, de tévedtem.)

De mik is valójában az ikonok? A görög eredetű ikon szó jelentése: ábrázolás, kép, képmás, látomás. Hagyományosan fára rajzolt (illetve festett), aranyozott szentképek, melyek központi szerepet foglalnak el a keleti rítusú egyházakban, de korábban a nyugati egyházban is elterjedtek voltak.

Nagy Szent Gergely pápáig (6. század vége) nyúlik vissza az ikonográfia története és gyökere, hiszen ő fogalmazta meg először azt, hogy a templomokban található képeknek didaktikai szerepe is van. Ugyanis az akkori hívő társadalom igen kis része tudott csak írni-olvasni, így a Biblia megismeréséhez a képek szolgáltak segítségül. A templomokban elhelyezett képekkel kapcsolatban azonban több

száz évig tartó teológiai viták folytak egészen a 9. századig, amikor is végül a képrombolókkal (ikonoklaszták) szemben a képtisztelők kerekedtek felül.

Ekkor viszont már nem a képek didaktikus jellegét hangsúlyozták, hanem a képek szentségét: az ikonban az istenség nyilatkozik meg. Érvelésük szerint, ha Krisztus megjelent ember alakjában, miért ne nyilatkoztathatná ki magát a képeken keresztül is.

Az ortodox képtisztelet teológiai alapvetése egy 843-as zsinati határozat, mely szerint „mindenki, aki egy képet tisztel, abban a kép által ábrázolt valóságot tiszteli”. Az ikon maga a csoda: egyszerre teofánia (megjelenés) és epifánia (jelenvalóság). Tehát az ikonban magában jelen van a Szent, az ikon az Eucharisztia valóságának látható oldala, az Isten megtestesülése, ezért ugyanolyan tisztelet övezi az ikonokat, mint az Eucharisziát – például megcsókolják őket.

Két másik alapvető jellemvonása az ikonoknak, hogy egyedüli témájuk az ember, és az ikonfestészetben nem a szépség a fontos, hanem az örök igazság. (Nagyon merev szabályok vonatkoznak az ikonográfiai ábrázolásokra, meghatározott a rendszere, ideértve a felhasználható anyagokat és technikákat is.) Az ortodox egyház ezért elutasítja az egyházművészet elvilágiasodását, az ikon több mint egyszerű művészeti tárgy vagy kegytárgy: csak a kanonikus ikon fejezi ki az igazságot. Az igazságérték független a művészi értéktől.

Annak ellenére, hogy az ikonfestők nagyon szigorú szabályok, az egyház által lefektetett kánon által kell, hogy dolgozzanak, a művészet más formában tudott megnyilvánulni: az egyházi kánonok szükségszerűsége egy keretet adott az ikonnak, maga a festő pedig arra tudott koncentrálni, hogy a képnek lelket adjon, minél közelebb hozza azt az emberekhez. Magát az ikonfestő mestert azonban régen nem tartották az ikon szigorúan vett szerzőjének: úgy gondolták, hogy a szent ikont maga Isten rajzolja meg az adott mesteren keresztül, a mester csak közvetítő Isten és az emberek között.

Az ikon alkotója tehát nem egyszerű mesterember, az ikonfestő isteni sugallatra alkot, az ikonfestés egyfajta szolgálat. (Andrej Rubljovot, az egyik leghíresebb orosz ikonfestőt például az ortodox egyház szentként tiszteli.) Az ikon festése pedig nem csupán egy munka vagy egyszerű alkotói tevékenység: az alkotás elkezdése előtt és közben egyfajta meditatív állapot, alázat, imádságos lelkület és csend szükséges.

Az ikonfestés egyfajta belső út, magányos tevékenység, egyedül az Isten vagy az ábrázolt szent az, akivel kapcsolatba lép a festő. Mindemellett pedig maga a technika is nagyon fontos és sokrétű: az ikonok elkészítése a faanyag kezelésével kezdődik – ez több fázison át tart –, majd a festékek kikeverése következik (természetes anyagokból), aztán készül el csak maga az ábrázolt alak, ahol különösen is fontos az aranyozás. A téma vagy alak megformálása mellett a színek szimbolikája is meghatározó a folyamat során, valamint az ikon elkészülte után egy fontos momentum, hogy meg is áldják a képet.

Az ikonok értelmezésével kapcsolatban szeretnék megjegyezni még néhány gondolatot. Ami kiemelten fontos, hogy nincs linearitásuk és időbeliségük sem: az egyházi tanítás szerint Isten mindenhol jelenlevő és örökkévaló. Ebből kiindulva az ikon egyszerre több nézőpontból mutatja be a képet, és úgynevezett fordított perspektíva érvényesül a képeken. Ha az ikon eseményeket ábrázol, akkor nem kell törekedni az események sorrendjének és idejének a megfigytetésére éppen amiatt, hogy az időbeli tényező itt egyáltalán nem számít. Az ikonok sokszor nem teljesen egyértelműek, szimbolikus jelentéstartamúak – mind az alakokat, mind pedig a színeket tekintve.

A Guadalupei Szűzanya ikonja Végül kitekintésként egy kis érdekesség: az ikonok használata nemcsak az ortodox egyházban fordul elő, hiszen a mexikói Guadalupei Szűzanya, ami Mexikó fő jelképévé, nemzeti szimbólumává vált, a katolikus világ egyik legismertebb ikonja. A feltehetőleg 1531-ben készült kép azóta nemcsak minden lehetséges másolaton, hanem oltárokon és mindennapos használati tárgyakon is jelen van, sőt mexikói házak falait borítja. A Guadalupei Szűzanya ikonját őrző bazilikát a világ második leglátogatottabb zarándokhelyének tartják, évente több mint húsz millió ember tekinti meg.

A szent három nap és húsvét

A nagyhét három utolsó napján, a szent három napon, a diktatúra idején hétköznapi munkarend szerint kellett dolgozni. A hívek leszoktak arról, hogy ezeken a napokon felkeressék a templomot. Előbb a szombat lett szabad, aztán a nagypéntek ünnep. A húsvéti misékkal együtt bemutatjuk a szent három nap egyházi programját, hogy felhívjuk a figyelmet ezekre szertartásokra.

Április 14. Nagycsütörtök

Délelőtt 10.00 órakor szentmise keretében Szombathelyen a Székesegyházban egyházmegyénk papjai megújítják papi fogadalmukat és a püspök megszenteli a krizmát. Templomunkban mise csak 18.30-kor lesz. A „Dicsőség” felhangzásakor a harangok, csengők és az orgona megszólalnak. Elhallgatásuk után csendben folytatódik a szertartás. A harang helyett kereplő, a csengők helyett csattintó szól, az orgona hallgat. (Régi mondás szerint: a harangok Rómába mennek.) A csendben záruló szentmisét oltárfosztás követi. Az oltárokról leveszik a díszeket, terítőket.

Április 15. Nagypéntek

Jézus szenvedésének, halálának és temetésének napja. Egész nap csend van a templomban, napközben a „szentsírnál” lehet imádkozni. 18.30-kor lesz a nagypénteki igeliturgia, amit csonka misének is neveznek. A szertartást néma leborulás vezeti be a díseitől megfosztott oltár előtt. Két olvasmány után énekeljük a passiót. Ezt követi a hódolat a Szent Kereszt előtt. A letakart keresztekéről lekerül a lepel. A hívek a kereszt előtt sorakoznak, kifejezik hódolatukat térdhajtással vagy a kereszt érintésével. A szertartásban nincs átváltoztatás, az előző nap konszekrált ostyákkal lehet áldozni. Az igeliturgiát virrasztás követi.

Április 16. Nagyszombat

18.30-kor kezdődik a szertartás tűzszenteléssel a templom előtt. Ezt követően vonulnak be a hívek a templomba. Ószövetségi olvasmányok hangzanak el, míg a pap intonálja a „Dicsőség”-et, ezután a harangok, a csengők és az orgona megszólal. A továbbiakban a mise a megszokott rend szerint folytatódik. A misét a feltámadási körmenet követi a templom körül. Visszatérve a templomba ételszenteléssel zárul a szertartás.

Április 17. Húsvétvasárnap	Április 18. Húsvéthétfő
Lentiben 8.30 18.30	Lentiben 8.30
Lentikápolnán 10.00	Lentiszombathelyen 10.00
Máhomfán 17.00	Gosztolában 11.30
Bárszentmihályfán 11.30	

Húsvéti imádság*

Urunk, Jézus Krisztus,
te a halál sötétségébe elküldted világosságodat.
A legmélyebb magány örvényében
most és mindenkor
szereteted elrejtett hatalma lakik,
s titkaid közepette
a megváltottak allelujáját énekelhetjük.

Add meg nekünk a hit alázatos egyszerűségét,
mely nem hagy tévelyegni minket,
s ha a sötétség és az elhagyatottság óráiba hívsz,
amikor minden bizonytalannak látszik,
adj abban az időben is,
amikor ügyed halálküzdelmet vív,
elegendő fényt, hogy téged el ne veszítsünk,
elegendő fényt, hogy másoknak is fény lehessünk,
azoknak, akik még jobban rászorulnak erre.
Hadd világítson be húsvéti örömöd titka,
mint a hajnalfény,
napjainkba,
hadd legyünk igazán húsvéti emberek
a történelem nagyszombatjain.
Add, hogy a világos és a sötét napokban egyaránt,
a mai időkben is,
vidáman járjuk utunkat,
eljövendő dicsőséged felé. Amen.

** Josef Ratzinger bíboros imádsága. A bíboros urat mint XVI. Bendek pápát (2005-2013) ismerte meg a világ.*

A Szent Mihály Hírlevél a Lenti Római Katolikus Plébánia lapja.
Megjelenik kéthavonta, a páros számú hónapokban.
Szerkesztő: Balás Endre, a kiadásért felel: Lendvai Zoltán János plébános,
lektor: Domonkos Dóra, tördelés: Kovács Tamás.
Elérhetőség: 8960 Lenti, Templom tér 4. Telefon: 06-92/951-529
E-mail: balas.endre@lentiplebania.hu
Plébániánk honlapja: lentiplebania.hu
Hírleveleink letölthetők a honlapról: lentiplebania.hu/hirlevel